

► **Brabant moet fors in groen investeren om groei economie te behouden**

Half miljard voor natuur

Boeren moeten grond inleveren en worden desnoods onteigend. Brabant pakt dóór in de strijd tegen stikstof-ellende in natuurgebieden.

Maarten van den Hurk
FOTO MARC BOLSUIS

Den Bosch Natuurherstel mag in Brabant wat kosten de komende jaren. Circa 500 miljoen euro gaat de provincie verdelen over veertien gebieden die zwaar lijden onder de uitstoot van stikstof.

In totaal 400 tot 1.000 hectare landbouwgrond verandert in natuur, via aankoop of desnoods onteigening. Daarnaast wordt bestaande natuur verbeterd.

De herstelmaatregelen zijn een verplicht onderdeel van het landelijke stikstofbeleid. Dat komt

“**Dit doen we niet voor de hobby**”

—Johan van den Hout, provincie

erop neer dat als compensatie voor nieuwe bedrijvigheid die stikstof veroorzaakt, geïnvesteerd wordt in de natuur die last heeft van die stikstof. Gebeurt dit niet, dan dreigt 'Europa' de nieuwe bedrijvigheid te blokkeren.

Gedeputeerde Johan van den Hout: „Dit doen we dus niet voor de hobby of als luxe; het is keihard nodig om ruimte voor economische groei te houden. Doen we dit niet, dan kunnen we bijvoorbeeld de snelweg A58 niet verbreden. Want ook dat veroorzaakt stikstof.”

■ Zie ook pagina 13

14

■ Brabant wil aan natuurherstel doen in 14 gebieden die lijden onder de stikstofuitstoot.

► Grondaankopen maken vernatting van natuurgebieden mogelijk

Brabant herstelt natuur en hoopt op minder stikstof uit landbouw

Met de miljoenen uit de stikstofpot zet Brabant een offensief in tegen de vergrassing en verdroging van natuurgebieden. Aankoop van landbouwgrond is nodig om het waterpeil te kunnen verhogen.

Maarten van den Hurk
Boxtel

Tekens van hoop zijn het, de drie heideblauwtjes die opfladderden als boswachter Peter Voorn wat hoge graspluimen wegbuigt. Onder de door gras overwoekerde Kampina bij Boxtel schuilen nog altijd heideplantjes met de daarbij horende

vindertjes. En die gaan de komende jaren meer ruimte krijgen. Omdat er extra geld is voor plaggen, platbranden en grazende schaapskuddes. „Verwacht nou niet dat over vijf jaar die hele hei hier terug is”, zegt Voorn. „Het gaat met kleine stukjes vooruit.”

De provincie Noord-Brabant mag de komende jaren ruim 500 miljoen euro steken in het herstel van door stikstof geplaagde na-

tuurgebieden. De Kampina staat deze ochtend model. Omdat hier duidelijk te zien is wat de stikstof, aangevoerd via de lucht en voor 70 procent afkomstig uit de landbouw, doet. Ze slaat neer als een meststof en prikkelt juist die plantjes die minder goed bij de arme Brabantse zandgronden passen: het lange gras vooral.

Brabant zet nu de tegenaanval in met extra geld voor maaien en plaggen, het wegsteken van stukken grond met de plantjes die daarop staan. Maar het grote offensief zit in de aankoop binnen vijf jaar van 400 tot 1.000 hectare landbouwgrond. Deze akkers zijn vaak de ontbrekende stukjes in een puzzel: door ze aan te kopen, kan in een groter gebied het grondwater-

peil omhoog. In natte grond kan stikstof minder kwaad.

De beoogde percelen liggen in of bij de meest kostbare Brabantse natuurgebieden en zijn eind vorige eeuw al aangewezen om 'ooit' natuur te worden.

Schadeloos

Morgen bespreken Provinciale Staten de aankoopvoorwaarden. Het voorstel is om de boeren volledig schadeloos te stellen. Dan krijgen ze bovenop de gewone marktwaarde een plus voor bijvoorbeeld wegvallende inkomsten. Als het moet zal Brabant overgaan tot onteigenen, precies zoals dat gebeurt voor wegen of woonwijken.

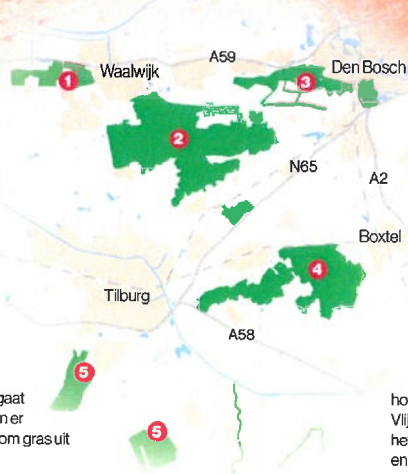
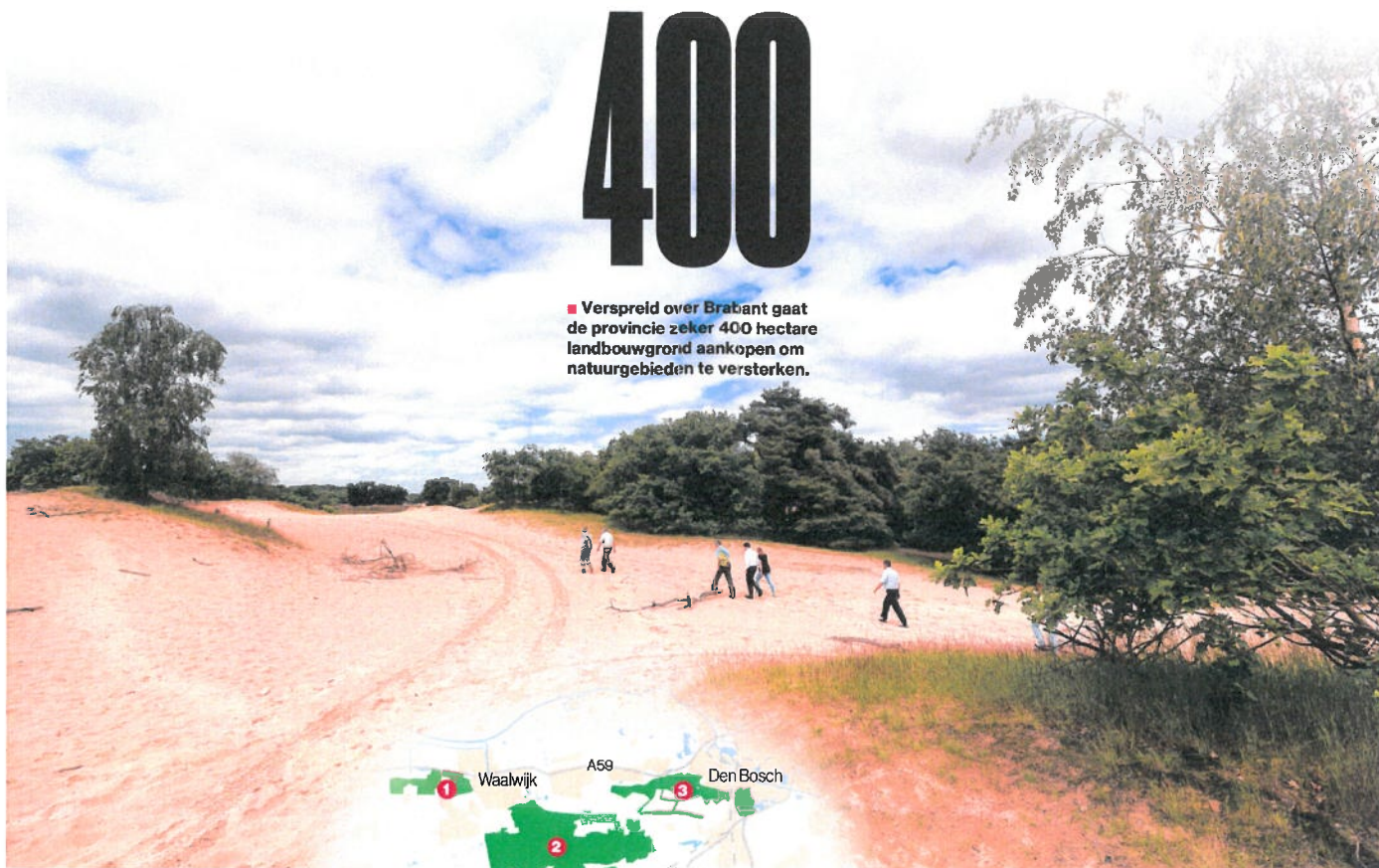
Peira Fehres, van de provincie, beseft dat het voor individuele

boeren slikken zal zijn: „Maar voor het collectief van agrariërs is dit een goede zaak.” De impulsen in de natuur horen bij een stikstofbeleid dat juist ook ruimte schept voor nieuwe bedrijvigheid. Dat kunnen nieuwe wegen of fabrieken zijn, maar ook nieuwe stallen.

Johan van den Hout, gedeputeerde van natuurontwikkeling, noemt de groenimpuls van 500 miljoen euro daarom graag 'de beste investering in de economie'. De grote vraag is of alle maatregelen helpen. Heeft natuurherstel zin als de stikstofuitstoot op het huidige te hoge peil blijft? Van den Hout: „Dan blijft dit dweilen met de kraan open. Het heeft pas echt nut als ondertussen de landbouw zorgt dat de kraan dicht gaat.”

400

■ Verspreid over Brabant gaat de provincie zeker 400 hectare landbouwgrond aankopen om natuurgebieden te versterken.

1 WESTELIJKE LANGSTRAAT
Kranswierwateren & Blauwgraslanden
Verhogen van de grondwaterstand, onder andere door dichtgooien van sloten. Dit kan alleen na grondverwerving. Het grondwater wordt nu naar het Zuidelijk afwateringskanaal toe getrokken. Het doel is dat het grondwater, dat van goede kwaliteit is, blijft en stijgt. Afgraven en plaggen van blauwgraslanden.

2 LOONSE EN DRUNENSE DUINEN & LEEMKUILEN
Stuifzandheiden met struikheide & Oude eikenbossen
Hier is al veel gebeurd. Op sommige plekken gaat nog geplagd worden en er vindt begrazing plaats om gras uit de hei weg te houden.

3 VLIJMENS VEN, MOERPUTTEN, BOSSCHE BROEK
Overgangs- en trilvenen & Blauwgraslanden
In het Bossche Broek stijgt het grondwaterpeil, hiervoor moeten eerst enkele fietspaden hoger komen te liggen. In het Vlijmens Ven en de Moerputten is het waterpeil recent al verhoogd en zijn gronden geplagd.

4 KAMPINA EN OISTERWIJKSE VENNEN
Zwakgebufferde vennen & Blauwgraslanden
Herstel van de vennen wordt afgerond. De Heilloop, een klein kanaal, wordt gedempt. Hierdoor blijft het grondwater dat van goede kwaliteit is meer in het gebied. Plaggen en begrazing heide gaan door.

5 REGTE HEIDE EN RIELS LAAG
Stuifzandheiden met struikheide & Vochtige heide
Begrazen en plaggen moeten hei open houden. Grondwaterpeil gaat omhoog. Beekherstelproject Poppelsche Leij is hier recent voltooid.

GRAPHIC WILLEM BUIJS / FOTOGRAFIE MARC BOLSUIS / BRON PROVINCIE NOORD-BRABANT / MAPS4NEWS.COM/ANDRES